

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 80— za $\frac{1}{2}$ strani K 40— za $\frac{1}{4}$ strani K 20— za $\frac{1}{8}$ strani K 10— za $\frac{1}{16}$ strani K 5— za $\frac{1}{32}$ strani K 2:50 za $\frac{1}{64}$ strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 44.

V Ptuj v nedeljo dne 29. oktobra 1916.

XVII. letnik.

Svetovna vojska

Štajerski ministriški predsednik grof Stürgkh umorjen. — Najvažnejši položajki Rumuncev, Constanza in Cernavoda zavzeti. — Zmagoviti odpor na ostalih bojiščih.

Avstrijski ministriški predsednik grof Stürgkh — umorjen.

V soboto zvečer došla je v vse kraje sveta preseljena brzjavka iz Dunaja, glaseča se tako:

„Ministriški predsednik grof Stürgkh je po danes opoldne žrtev napada. Medtem ko je Stürgkh kosil v hotelu „Meissl in Schaden“, stopil k mizi pisatelj Friderik Adler in je hitro po vrsti ustrelil na ministriškega prednika. Grof Stürgkh je bil zadet v glavo in je takoj mrtev.“

Zgodil se je čin, ki ga normalni človek naj ne more presoditi ter razumeti. Sredi vojne, ko je človeška duša itak do skrajnosti pretresena in razburjena, zgodi se atentat, ki nima ne temelja in ne vzroka, ne namena, ki je popolna in neverna blaznost... Ko bi morilec krogla izbrala tega ali onega velikih akteurjev, tega ali onega povzročitelja odločilnih plov, tega ali onega moža, o katerih sodi razum, da so zapreka dosegi miru, — tam bi ostal zločin ravno tako zločin, ali sumljivejši bi bil navadni pameti. Ali reče da bi izvršil ta atentat mož, ki ga je vojna nastala beda osebno zdijvala, ki je bil lakote izgubil disciplino nad svojo krio, tudi to bi bilo razumljivejše. Pa ničesar tega se ni zgodilo. Morilec dr. Friderik Adler je pisatelj, ki stoji v prav dobrih gnotorazmerah. In umorjeni ministriški prednik grof Stürgkh ni v nobenem oziru bil na pričetek ali potek vojne, on ni bil ničesar opraviti z železno igro naših vojev; on je bil le pridni, zmerni, značajni, vedno pošteni sluga cesarja in domovine. Bil je kakor vojak na bojišču, poražen od vojne vzkipele strasti ter sovraštva... Iz teh razlogov se ne sme zločin blazne fanatika Adlerja očitati ne tej ne onej strani. Res je, da je bil Adler tajnik soci-

jalno demokratične stranke in urednik njenega teoretičnega glasila „Der Kampf.“ Ali v sru se je tekom vojne odtujil organiziranemu mišljenju te stranke, odtujil celo nazorom svojega očeta, odtujil pretežni večini svojih sodrugov. Dandanes, ko stoji vse ljudstvo brez razlike strank v orožju in stori v gigantični slogi svojo domovinsko dolžnost, se ne sme zločin posameznega morilca obšati tej ali onej skupini. Adlerjev čin je plod duševnega poloma eksaltiranega človeka in nikdo v monarhiji ne stoji na njegovi strani.

Zato pa se tudi upi naših sovražnikov, ki so ravno iz prelite krvi grofa Stürgkha vzplamteli, ne bodejo nikdar izpolnili. Za Adlerjem ne stoji nikdo, njegov čin ne odobrava nikdo, njegova besnost ni izraz revolucijskega prepričanja, marveč le dokaz psihičnega bankerota... Avstrijska ljudstva pa stojijo prejkotslej složno in edina v obrambi svoje napadene domovine!

Kako se je umor izvršil?

Poroča se te-le podrobnosti: Umor se je zgodil v hotelu Meissl in Schaden. Tja je zahajal grof Stürgkh skoraj vsak dan na obed. Sedel je vedno pri isti mizi v veliki dvorani. Tudi v soboto je prišel v obednico med pol 2. in 2. uro popoldne. V njegovem spremstvu sta bila tokrat tirolski c. kr. namestnik grof Toggenburg in pa ritmojster baron Franc Aehrenthal, brat pokojnega zunanjega ministra. V bližini vsedel se je k mizi neki tuji, 30 do 40 letni mož; ta sicer ni bil navadni obiskovalec hotela, ali sumljiv se ni zdel nikomur. Grof Stürgkh je obedoval v živahnem pogovoru. Po končanem obedu je pil črno kavo in si prižgal smodko. Tudi tujec, katerega sicer ni nikdo opazoval, ker zato ni bilo nobenega povoda, je končal svoj obed in plačal. Grof Stürgkh je hotel ravno se dvigniti in oditi. V tem hipu vstane tujec in gre počasi v smeri proti ministrov mizi. Zadnje korake je pričel leteti in je obenem segel v žep. Potegnil je browning-pisto, jo nastavil ministru skoraj na glavo ter v bliskoviti hit-

rosti oddal tri strele. Strela so zalibog pre-dobro zadeli. Grof Stürgkh se je nagnil nekoliko na stran, potem se pa zgrudil na tla. Bil je takoj mrtev. Kri se je razlila po njegovem obrazu in obleki ter namiznemu prtju.

Boj z morilcem.

Po izvršenem umoru je nastala seveda v dvorani grozna zmeda. Vse je bilo ostrmelo. Prvi je zgrabil potem grof Toggenburg za stol, da bi udaril po morilcu, ki je medtem proti vratom bežal. V dvorani so bili tudi nemški in avstrijski oficirji, ki so potegnili sablje in planili proti morilcu. Pri vratih zgrabil je morilec izredno močni natakak Grumbach; prijel ga je za roko; pri temu se je revolver se enkrat sprožil, krogla pa je zadela grofa Aehrenthala v spodnje stegno ter ga lahko ranila. Tudi natakak je bil lahko ranjen. Morilec so potem razorožili. Pustil se je odvesti popolnoma mirno.

Po umoru.

Medtem je seveda že prišla rešilna družba, katere zdravnik pa je takoj spoznal, da je pri nesrečnem grofu vsaka pomoč izključena. Mrtvo truplo so najprej pokrili z belim prtjom, dokler nista policijska in sodnijska komisija svoje delo izvršili. Grof Stürgkh je imel dve smrtni rani. Ena krogla je prodrla nad nosom skozi glavo in je na drugi strani izstopila. Druga krogla pa je vdrla skozi srednjo čelnico in je obtičala v lobanji. Tretjo kroglo, ki ni zadela, so potem našli pri mizi v kotu blizu okna. Ob četr 6. uri prepeljali so umorjenega ministra v poslopje ministriškega predsedstva, kjer so mu bili že preje pripravili mrtvaški oder. Vest pa se je bliskoma po vsem Dunaju razširila in kmalu jo je nesel telegraf v vse kraje sveta.

Grof Stürgkh †.

Umorjeni ministriški predsednik Karl Maria grof Stürgkh je bil leta 1859 v Gradcu rojen; bil je torej štajerski rojak. Po dovršenih študijah je stopil l. 1881 v politično službo, katero je pa že leta 1891 zapustil, ko je bil od štajerskega veleposestva izvoljen

v avstrijsko državno zbornico. Tri leta pozneje postal je v naučenem ministerstvu referent za avstrijske srednje šole. Ko je padlo ministerstvo Windischgrätz, je Stürgkh izstopil iz službe in odložil svoj mandat. Ali že leta 1896 je bil zopet izvoljen v štajerski deželni zbor, l. 1902 pa v državni zbor. Leta 1907 je bil poklican v gospodsko zbornico. Grof Stürgkh je bil več let minister. Leta 1901 je postal naučni minister, dne 3. novembra 1911 pa ministerski predsednik, v kateri službi je ostal do svoje smrti. Pokojnik je bil samskega stana in ima dva brata. Mrliča so prepeljali iz Dunaja v Halbenrain pri Radgoni, kjer bode v gomili družine pokopan.

Morilec dr. Adler.

Dr. Friderik Adler je sin glavnega socialno demokratičnega voditelja na Avstrijskem in poslanca dra. Viktorja Adler. Morilec je star 37 let, po svojem poklicu je pisatelj in izredno nadarjen. Dalje časa bival je v Švici. Leta 1910 pa se je vrnil na Dunaj, postal strankarski tajnik in glavni redakter lista „Kampf“. Začetka vojne je bil poklican pod orožje, ali je bil zaradi srčne hibe superarbitriran. Morilec je oženjen in ima dva otroka. Bil je precej premožen.

* * *

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 20. oktobra. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. Fronta nadvojvode Karla. Ob ogrsko-rumunski meji se naprej bori. Južno-vzhodno od Dorna-Watre iztrgali smo sovražniku Monte Rusului. — Fronta princa Leopolda bavarskega. Ob Narajewki so nemške čete pri naskoku na neko višino vjele **2050 sovražnikov** in zaplenile 11 strojnih pušk. Na zgornjem Stochodu izjalovilo se je več sovražnih napadov.

Italijansko bojišče. V pokrajini Pasubio trajajo boji naprej. Po dolgem, ljutem obstreljevanju napadli so včeraj ob 4. uri popoldne Italijani naše postojanke severno viška se enkrat. Zopet je prišlo do ljutih bližinskih bojev. Pod vodstvom svojega obersta-brigadirja Ellisona so hrabri tirolski cesarski lovci 1., 3. in 4. regimenta vse napade zopet krvavo odbili. Vse postojanke so ostale v njih lasti. Čez **100 Italijanov** je bilo vjetih. — Z močno artiljerijo podpiran, napadel je ob fronti Fleimstala en alpski bataljon Forcello di Sadole in Mali Couriol. V ognju naših strojnih pušk se je napad razbil.

Južno-vzhodno bojišče. Ničesar pomembnega.

Namestnik generalštabnega šefa
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 20. oktobra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Vsi sveti — 1916.

I.

Zemljica odpirati

noče več grobove svoje,
zemljica požirati,
človek, krvi noče tvoje, —
zemljica bi se rešila,
da le boja žar zaide,
bi odvrгла iz ramenov
te koščene piramide...

Zemljica bi rada spala

zimsko svoje hladno spanje,
sanjala bi rada zala
spomladanske svoje sanje, —
lovorike, palme zmage
iz naročja bi rodila,
ko bi vojna več vrtove
v mirodvor ne spremenila...

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Pri deževnem vremenu ostal je obojestranski artiljerijski boj na obeh bregovih Somme živahen. En napad iztrgal je Angležem večji del dne 18. t. m. v njih roki zaostalih jarkov zapadno ceste Eaucourt L'Abbaye-Le Barque. V večernih urah so se izjalovili sunki angleških oddelkov severno od Courcellette in vzhodno od Le Sars. Naknadno se poroča, da so Angleži pri svojem zadnjemu velikemu napadu tudi rabili nekaj svojih tako hvaljenih pancerskih avtomobilov (tanks). Trije ležijo, uničeni po artiljerijskem ognju, pred našimi črtami.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Pred od nas zavzetimi postojankami severno Siniawke ob Stochodu se je več ruskih protinapadov z izgubami razbilo. Južno-zapadno od Swistelniki na zapadnem bregu Narajewke naskočili so nemški bataljoni neko važno rusko višičinsko postojanko in so poskuse zopetne pridobitve krvavo odbili. Nasprotnik pustil je tukaj zopet na vjetih **14 oficirjev, 2050 mož** ter 11 strojnih pušk v naši roki. — Fronta nadvojvode Karla. V južnem delu zasneženih gozdnih Karpat bil je sovražnik od viška Monte Rusului vržen.

Balkansko bojišče. Armada pl. Mackensen. Bojevo delovanje ob fronti v Dobrudži postalo je živahnejše. — Makedonska fronta. Po začetnem uspehu bil je en srbski napad pri Cerni vstavljen. Severno od Nidze Planine in južno-zapadno jezera Doiran izjalovili so se sovražni sunki.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 21. oktobra. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. V ogrsko-rumunskih obmejnih pokrajinah se naprej bori. Dela v snegu in mrazu in v najtežavnejšem ozemlju borečih se čet so zvišana nad vsako hvalo. — Severno Karpat pri avstro-ogrskih bojnih silah ničesar pomembnega.

Italijansko bojišče. Naše postojanke v oddelku Pasubio stoje trajno pod ljutim ognjem topov in min vseh kalibrov. Pred hrbtom Roite pripravljena sovražna infanterija je vstavljena po naši artiljeriji. Štiri italijanskih napadov proti vzhodnem delu hrbta bilo je zavrnjenih. — Neka v Brandtalu proti dolinski postojanki prodirajoča sovražna kompanija bila je uničena. Mi smo vjeli **2 oficirja in 159 mož**, zaplenili pa 10 minskih metalcev in drugega materiala.

Južno-vzhodno bojišče. V Albaniji nič novega

Namestnik generalštabnega šefa
pl. Höfer, fml.

II.

Tajnostna je noč,
grobovi so temni,
ni svečic, molitev,
ni vencev duhtečih.

Neskončna je vrsta
sirotic in vdov
in bratov in sester,
starišev obupnih.

Vse črno... Počasi
odpirajo vrata
se pokopališka
neskončni te vrsti.

Neskončna pa vrsta
je križev i novih,
spominov vojakov,
umrlih za nas.

Rumuni zopet poraženi.

Nemško uradno poročilo od
sobote.

K.-B. Berlin, 21. oktobra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V pokrajini Somme traja močni topovski boj naprej. Med Le Sars in Eaucourt l'Abbaye izjalovilo se se angleški napadi v bližinskem boju. Vzhodno zadušil je naš krepki ogenj na različne naskočne napadalne poskuse. Sm. Francozov čez čisto Saily-Raucourt se razbili pred našimi obrambami. — Naše letno jevo brodovje varovalo je v mnogoštevilnih zračnih napadih opazovalne letalce. Sestrelimo **12 sovražnih letal**; štiri ležijo za našimi črtami. Ponočni napad na kolodvore in municijske tabore za sovražno fronto imel dobri uspeh, ki se je opazoval na razstrelitvah in požarih. — Armada nemškega prestolonaslednika. Živahno artiljerijsko delovanje na obeh bregovih Maase.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Zopet so skušali v brezplodnih izgubopnih navalih ruski bataljoni, da bi nam na zapadnem bregu Stochoda pred krakim zavzete jarke iztrgali, in zopet je prišel ob Narajewki en napad nemških čet pod vodstvom v. Gallwitz a ruske postojanke severno-zapadno od Skomoroch v naše roke. Brezuspješni protisunkni prišli so sovražniku nove izgube. Vjeli smo **5 oficirjev, 150 mož** in zaplenili 5 strojnih pušk. — Fronta nadvojvode Karla. O siebenbürski meji trajajo pri snegu in mrazu uspešni gorski in gozdni boji naprej. Rumunec ima pri temu težke izgube.

Balkansko bojišče. Armada pl. Mackensen. Boji v Dobrudži so se v najprijaznejši zvezi nemške, bolgarske in turške čete vdrle so na raznih točkah vsa vrazno glavno postojanko ob črti južno od Rasove (ob Donavi)-Agemlar-Tuzla in so zavzele Tuzla, višičine severno-vzhodno od Topraisara, severno-zapadno od Malciovta, to pa po ljutih bojih. Pri temu smo vjeli **okoli 3000 Rusov**, med njimi enega poveljnika regimenta, nadalje **par sto Rumunov**, zaplenili pa smo 22 strojnih pušk in enega metalca min. — Nemška letala brodovja udeležila so se boja uspešno iz zraka. — Makedonska fronta. Položaj je nespremenjen.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Cesar armadi in mornarici.

K.-B. Dunaj, 21. oktobra. Cesar je izdal naslednje lastnoročno pismo.

Ljubi gospod bratranec feldmaršal nadvojvoda Friderik!

Izročam Vam Svoje povelje na armado in mornarico z današnjega dne in izrekam Vam, višjemu armadnemu poveljniku, in šefa

Vse narodnosti,
jeziki, vse vere,
vse zbrala je tukaj
jeklena usoda.

In poleg stoje
sirote, matere,
in rože jesenske
sadijo v grobove.

In solzice grenke
na tujem grobu
preliva oko
človeške ljubezni.

Vse tiho, tajnostna
je noč vseh pokojnih,
na nebu utripne
le zvezda največja.

In skozi vrsto
teh solznih bitij

iz zelenjav
ker. 414

o od

W.-B.) Iz

a prestopokrajini
naprej. izjalovili
boju. Bolj
na sove.
Sunki
rt so se
Naše boštevinih
Sestrelili
a našimi
imel je
strelbah
a prestopokrajini
elovanje

prince
plodnih,
da bi
red krat
je prine
ških čet
e postorochy
prinesli
no 5 ofi
ojnih
la. Ob
mrazu
Rumu-

ada pl.
e v naš
rske in
v so
žno od
in so
no od
Mul
au smo
enega
Rumu
pušk
letalna
zraka.
je ne
noyster
f.

je iz-
advoj-
armado
rekan
n šefu

eralnega štaba, generalnemu polkovniku
radu, ki se je tolikrat izkazal, hvaležno
posebno pohvalno priznanje.

Dunaj, 17. oktobra 1916.

Franc Jožef s. r.

Povelje na armado in mornarico.

Z vzorno zvestobo dolžnosti, najvztraj-
no hrabrostjo in občeudovanja vrednim ju-
stvom so Moje vrle, soško fronto držeče
odobile besne, z veliko požrtvovalnostjo
dni trajajoče sovražne navale.
Enako brezuspešni so bili sovražni na-
vodi v Alpah, na ruskem bojišču in na Sed-
graškem. Hrabri sinovi domovine so v
boju z Našim zvestim zaveznikom ponovno
podočili svojo vrednost in svojo smrti klju-
ko vztrajnost.

Vsem uspešnim voditeljem, vsem Svojim
in vsjakom armade in mornarice se zahva-
ljam ginjenega srca za vse, kar so storili.
Z najtoplejšim priznanjem za odlično in
vredno vodstvo, pošiljam zapovedniku slavne
armade, generalnemu polkovniku pl. Bo-
nietu, znak Mojega posebnega pohvalnega
povelja in podeljujem generalnemu polkov-
niku pl. Tertszyanskemu, zapovedniku ene
armade, in hrabremu kornemu zapovedniku,
kemu gospodu bratrancu, generalu kava-
lerije nadvojvodi Josipu vojaški zaslužni kri-
ž razreda za vojno dekoracijo.

Dunaj, 17. oktobra 1916.

Franc Jožef s. r.

Rusi čez Narajowko vrženi.

Avstrijsko uradno poročilo od
nedelje.

K.-B. Dunaj, 22. oktobra. Uradno se
danes razglša:

Vzhodno bojišče. Fronta nad-
vojvode Karla. Ob ogrsko-rumunski meji
so luti boji nespremenjeni naprej; na
vseh točkah so bile rumunske čete vržene.
Fronta princa Leopolda. Ob zgornji
rpi uspešni boji v sprednjem polju.
Rumske čete vzele so v naskoku ruske
postojanke ob zapadnem bregu Narajowke
in vrgle sovražnika nazaj čez reko. Le mali
zemlje je še v lasti nasprotnika. Vjeli
8 oficirjev in 745 mož.

Italijansko bojišče. Dan je po-
lno mirno. Južno jezera Toblino našlo
spravilo se je brzkone od viharja iztrgane
nekega italijanskega privezanega
plovila.

Južno-vzhodno bojišče. Pri c.
četah nobeni dogodki.

Namestnik generalštabnega šefa
pl. Höfer, fml.

Velika zmaga v Dobrudži.

Nemško uradno poročilo od
nedelje.

K.-B. Berlin, 22. oktobra (W.-B.). Iz
glavnega stana se poroča:
Zapadno bojišče. Armada prestopo-
naslednika Rupprechta. Bitka ob Som-

gre žarek zvezde,
pozdrav od nekod...

In vzdih se dvigne:
Oj večnost, daj konca,
daj mira nam,
daj zmage, daj zmage...

III.

Pozdravljene, košene roke
v grobovih tujih in doma,
pozdravljena, strohneta srca
ki so na vse pozabila, —
pozdravljeni, junaki mrtvi,
ki vstvarja ljudstvo vam hvaležno
najlepši spomenik za večnost
v ljubezni svoji večni...

K. L.

mi se z ljutostjo nadaljuje. Obojestranski
najmočnejši razvitek artiljerijskih sredstev
označili so jo tudi včeraj, zlasti na severnem
bregu. Bobenski ogenj na jarke in zadajšnje
ozemlje bil je uvod angleških napadov, ki so
vdrli v opetovanem navalu od Ancre do
Courcellette na obeh straneh od Guendecour-
ta. Pod vsled brezobzirne uporabe človeškega
materijala primernimi žrtvami posrečilo se je
nasprotniku, pridobiti na ozemlju v smeri
Grandcourt-Pys. Pri Guendecourtu bil je napad
zavržen. — Ljuti boji pri Sailly ostali so
brezuspešni za Francoze. Južno od Somme
prinesel nas je protinapad v lasti nekaterih
zadnjih izgubljenih jarkov med Bioches in
La Maisonettes. Odvzeli smo Francozom tu-
kak 3 oficirje, 172 mož in 5 strojnih pušk.
V gozdnih krajih severno od Chaulnesa se
od včeraj zvečer sem zopet bori. — Armada
nemškega prestolonaslednika. Ob Maasi
trajal je živahni artiljerijski ogenj naprej.

Vzhodno bojišče. Fronta princa
Leopolda. Od sredine armadne skupine
Woyrsch do zapadno od Lucka povišal se
je v posameznih oddelkih obojestranski ogenj.
— Boji v prednjem polju zapadno zgornje
Strype potekli so za nas ugodno. — Pod
vodstvom gen. v. Gerog so nemške čete
po krajevno ozko omejenih uspešnih sunkih
zadnjih dni v enotnem napadu med
Swistelniki in Skomorochy-Nowe sovražnika
zopet vrgle. Le mali kos ozemlja na zapadnem
bregu Narajowke je še v lasti nasprotnika.
Njegovi brezuspešni protinapadi so se izjalovi-
li. Imel je težke krvave izgube. Vjeli pa
smo 8 oficirjev in 745 mož. — Fronta nad-
vojvode Karla. Vkljub ljutemu branjenju
dohodov svoje dežele bile so rumunske čete
na večih krajih vržene. Doseženo posest
na ozemlju nam protisunki niso zamogli iz-
trgati.

Balkansko bojišče. Armada pl.
Mackensen. Dne 19. oktobra zapričeta
bitka v Dobrudži je v naš prid odločena. Rusko-
rumunski nasprotnik bil je po težkih izgubah
na celi fronti iz njegovih že v miru izgraje-
nih postojank vržen. Zavzeli smo močne po-
stojanke Topraisar in Cobadinec.
Zvezne čete zasledujejo. — Makedonska
fronta. Boji ob Cerni še niso končani. Nasto-
pile so tam tudi nemške čete.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Rusi popolnoma prepodeni od zapadnega brega Narajowke.

Avstrijsko uradno poročilo od
ponedeljka.

K.-B. Dunaj, 23. oktobra. Uradno se
danes razglša:

Vzhodno bojišče. Fronta nadvojvo-
de Karla. V bojih pri Predealu vjeli
smo 6 rumunskih oficirjev in 555 mož. Skupni
položaj je nespremenjen. — Fronta princa
Leopolda. Zapadno obrežje Narajowke bilo
je z odvzetjem zadnjega še od Rusov zase-
denega kosa ozemlja popolnoma od sovražnika
očiščeno. Ob ostalih delih fronte razven me-
stoma živahnega artiljerijskega ognja nobeni
dogodki.

Italijansko bojišče. Ob pri-
morski fronti postal je italijanski topovski
oganj včeraj zopet ljutejši. Na Tirolskem
in Koroškem je bilo bojno delovanje
neznamno.

Južno-vzhodno bojišče. Pri c.
in kr. četah nič novega.

Namestnik generalštabnega šefa
pl. Höfer, fml.

Constanza zavzeta!

Nemško uradno poročilo od
ponedeljka.

K.-B. Berlin, 23. oktobra (W.-B.) Iz ve-
likega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolo-
naslednika Rupprechta. Z nezmanjšano
silo šel je včeraj orjaški artiljerijski boj na

severnem bregu Somme naprej. Od popol-
dne pa do globoko v noč napadli so med Le
Sars in Lesboeufs Angleži, poleg pri Rancourt
pa Francozi z jako močnimi silami. Naša
hrabra infanterija, izborna podpirana od arti-
ljerije in letalcev, zavrnila je v svojih sestrel-
jenih postojankah krvavo vse napade. Le se-
verno-zapadno od Sailly je Francoz v neki
ozki del jarka najprednejše črte vsilil. —
Južno Somme posrečil se je dopoldne naš
sunek v severnem delu Amboiswalda severno
od Chaulnesa. Danes ponoči se je tam po
povelju brez vpliva sovražnika naša obramba
v neko vzhodno tega gozdnega dela ležečo
postojanko preložila. — Armada nemškega
prestolonaslednika. Med Argoni in Woivre
je bil artiljerijski ogenj živahen. Blizu obrežja,
v pokrajini Maase in Somme jako živahno
letalno delovanje. V zračnem boju in z od-
pornim ognjem bilo je 22 sovražnih letal se-
streljenih; 11 jih leži za našimi črtami. Haupt-
mann Boelcke premagal je svojega 37. in
38., lajtnant Frankl svojega 14. naspro-
tnika v zračnem boju. Sovražna letala obme-
tala so Metz in vasi v Lothrinški z bom-
bami. Vojaške škode ni nastalo, pač pa je
umrlo pet civilnih oseb, obolelo pa nadaljnih
sedem oseb vsled dihanja iz padlih bomb pri-
hajajočih strupenih plinov.

Vzhodno bojišče. Fronta princa
Leopolda. Razven mestoma živahnega
ognja zapadno Lucka in zdaj izvršene pre-
poditve Rusov od zapadnega brega Nara-
jowke noben posebni dogodek. — Fronta
nadvojvode Karla. Nobena sprememba sploš-
nega položaja. Na prelazu Predeal vjeli
smo 560 Rumunov, med njimi 6 oficirjev.

Balkansko bojišče. Armada v.
Mackensen. Vkljub hudemu dežju pri
razmočeni zemlji so v neutrudljivem hitrem
prodiranju zvezne čete v Dobrudži, raz-
bivše posamezni odpor, železniško črto od
Murfatlara daleč prekoračile. Constanza
je ravno osem tednov po vojni
napovedi Rumunske od nemških
in bolgarskih čet zavzeta. Na levem
krilu bližamo se Cernavodi. Eno pomor-
sko letalo spustilo se je daleč za hrbtom na-
zaj umikajočega se sovražnika na tla, je uni-
čilo tam dva sovražna letala in se nepoško-
dovano vrnilo. — Makedonska fronta.
Pri Cerni bil je vsled napada nemških in
bolgarskih čet sovražnik v obrambo potisnjen.
Vzhodno od Vardarja izjalovil se je en
ponočni sunek proti nemškim postojankam.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Constanza.

Zavzetje rumunskega pristaniškega mesta
Constanze je izredno velikega pomena. Con-
stanza je namreč ravno tako glede vojne
kakor glede trgovine največje in najzname-
nitejše pristanišče na Rumunskem. Državne
obratne in prometne uredbe v Constanzi so
izredno velike in moderne. Že leta 1912 iz-
dala je rumunska vlada za basine, nakladišča
in skladišča v Constanzi 70 milijonov lei,
medtem ko se je za podobne naprave v Gal-
latzu le 30 milijonov porabilo. Ker ima vsa
rumunska trgovina svoj glavni temelj v Con-
stanzi, zgradili so v pristanišču električne
mehanične priprave za nalaganje žita in pe-
troleja, aparate za ventilacijo, čiščenje, me-
šanje, skladišča in mnogo drugih priprav naj-
modernejših konstrukcij. Trgovinska vrednost
pristanišča je v tem meriti, da je promet od
72.000 ton v letu 1879 na 1.300 ton v letu
narastel; okoli 500.000 ton od tega je prišlo
na žito, 579.000 ton pa na petrolejsko blago.
Tudi iz Constanze dobljeni državni dohodki
so veliki, ker so n. p. colninski dohodki v
letu 1913 znašali 6 milijonov lei. Pomorski
izvoz najvažnejšega rumunskega blaga, nam-
reč petroleja, se je spravil ves v Constanzo,
ki je obenem skoraj edina postojanka rumun-
ski trgovinski kakor vojni mornarici. Iz vsega
tega je razviden velikanski pomen zavzetja
rumunskega mesta Constanze po nemških in
bolgarskih četah.

Predeal in druge važne postojanke zavzete.

Avstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 24. oktobra. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. Fronta nadvojvode Karla. Avstro-ogrške in nemške čete vzele so včeraj po ljutih bojih kraj Predeal in so vzele 600 Rumunov. Južno od prelaza Roter Turm napreduje naš napad. — Fronta princa Leopolda. Položaj je nespremenjen.

Italijansko bojišče. Ob primorski fronti traja italijanski ogenj iz topov in min naprej; zlasti na kraški visoki planoti se vršijo mestoma ljuti artiljerijski in minski boji. Naši letalci obmetali so veliko trénsko taborišče pri Savogna uspešno z bombami.

Južno-vzhodno bojišče. Ob Vojsi nobeni dogodki.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

Plen zmage pri Constanzi.

6700 vjetih, 12 topov, 52 strojnih pušk.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 24. oktobra (W.-B.). Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Kakor 22. bil je tudi 23. oktober dan največjega razvitka sil. Da bi za vsako ceno predri, nadaljevali so Angleži in Francozi svoje, z močnimi silami peljane napade. Doživeli so vkljub svoji uporabi množice severno od Somme težki kravi poraz. Glasom poročila od fronte ležijo zlasti zapadno od Le Transloya cele vrste mrtvih druga na drugi. Zadržanje naših čet je vzvišeno nad vsako hvalo. — Južno od Somme se pripravljani francoski sunek v oddelku Ablaincourt-Chaulnes v našem uničevalnem ognju ni mogel razviti. — Armada prestolonaslednika. Svoje napade ob Sommi hotel je nasprotnik z napadi pri Verdunu podpirati. Naše postojanke na vzhodnem bregu Maase ležale so pod krepkim artiljerijskim ognjem. Sovražna infanterija bila je po močnem artiljerijskem učinku v svojih jarkih držana. Napadalni poskusi so s tem preprečeni.

Vzhodno bojišče. Od morja do gozdnih Karpat nobeni večji dogodki. — Fronta nadvojvode Karla. Južno od Kronstadta bil je včeraj od nemških in avstro-

Pomorski junak.

Prinašamo sliko nemškega poveljnika podmorskega čolna „U 35“ kapitan-lajtnanta Lotarja v. Arnauld de la Periere, ki je bil pred kratkim od nemškega cesarja odlikovan z

Kapitan-lajtnant v. R. de la Periere

višjim redom „pour le mérite.“ Ta mladi je s svojim podmorskim čolnom in jušmoštvom v komaj 1/4 leta potopil 126 ladij s skupno težo čez 27.000 ton. ednost uničenih sovražnih ladij 450 milijonov mark.

ogrskih čet po ljutih bojih Predeal zavzet. Vjeli smo 600 mož. Na južnem izhodu prelaza Roter Turm bil je v zadnjih dneh močni rumunski odpor zlomljen.

Balkansko bojišče. Armada pl. Mackensen. V ojemem zasledovanju pred desnim armadnim krilom v razpuščenju umikajočega se nasprotnika dosegla je zvezna kavaljerija pokrajino od Caramurada. Po ljutem boju smo zavzeli Medgidio in Rasovo. — Skupni plen vstevši dne 21. oktobra poročanega znaša 75 oficirjev, 6693 mož, eno zastavo, 52 strojnih pušk, 12 topov, 1 minski metalec. Krvave izgube Rumunov in nujno pripeljanih ruskih ojačenj so težke. — Trdnjava Bukarešta je bila zopet z bombami obmetana. — Makedonska fronta. Nič novega.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Prodiranje proti Rumunom in Rusom.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 25. oktobra. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. Armada nadvojvode Karla. Avstro-ogrške in nemške čete odvzele so nasprotniku Vulkan-prelaz. — Severno od Kampolunga boreče se zvezne bojne sile pridobile so istotako na prostoru. Na ogrski vzhodni meji se naprej bori. Szekleški infanterijski regiment št. 82 vzel je v gorovju Bereczk po ljutem ročnem boju neko močno utrjeno postojanko ob meji. Posadka je bila vjeta in uničena. Nikdo ni zamogel zbežati. — V „kotu treh dežel“ odbile so naše čete v svojih novih postojankah ruske napade. Neko krajevo vsiljenje sovražnika se je takoj izboljšalo. — Fronta princa Leopolda bavarskega. Razven uspešnih bojev prednjih straž južno od Zborowa pri avstro-ogrskih četah ničesar pomembnega.

Italijansko bojišče. Severni del kraške visoke planote stal je pod ognjem min in artiljerije.

Južno-vzhodno bojišče. V Albaniji nič novega.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

Cernavoda v Dobrudži zavzeta. — Velevažni uspeh.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 25. oktobra. (W.-B.). Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Vsled deževnega vremena je včeraj bojno delovanje v pokrajini Somme opesalo. Artiljerijski ogenj se povisuje le časovno. V večerni urah so se sovražni delni napadi na črti Les Boenfo Raucourt pred našimi obrambami zizgubami in brezuspešno razbili. — Armada nemškega prestolonaslednika. Na severno-vzhodni fronti od Verduna je neki francoski napad do gorečega fört Douaumont na ozemlju pridobil.

Vzhodno bojišče. Armada princa Leopolda bavarskega. Neki plinski napad Rusov ob Szari se je izjalovil. Istotako je ostal neki napad ruskih bataljonov pri Golu Ostrovu severno-zapadno od Lucka brez vsacega uspeha. — Fronta nadvojvode Karla. V gozdnih Karpatih ostale so pri bojih manjšega obsega pridobljene višočinske postojanke v naši roki.

Bojišče v Siebenbürgenu. Na vzhodni fronti Siebenbürske se pri krajevnih bojih položaj ni spremenil. Severno od Kampolunga smo z našimi napadi napredovali. V naskoku vzele so se Vulkan-prelaz z nemškimi in avstro-ogrskimi četami.

Balkansko bojišče. Armada pl. Mackensen. Zasledovanje gre po načrtu naprej. Cernavoda bila je danes zjutraj zavzeta. Posameznosti še niso znane. S tem je v Dobrudži nastopivši ruski armadi njena zadnja že-

lezniška zveza odvzeta in je dosežen poseben važni uspeh. — Makedonska fronta. Mi

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Izpred sodišča.

Obsojeni vojni liferanti.

Klausenburg, 20. oktobra. Tukajšnja državno pravdnitvo dvignilo je proti kržnarjem Jakobu Wartenberg, Adolfu Wartenberg in Izaku Lazar obtožbo, da so dobavljali armadi iz slabih ovčjih kožuho narejene usnjate telovnike. Sodnija je obsodila obtožence vsacega na 6 mesecev ječe, oziroma 3 mesece zapora. Na kraljevo kurijo vloženi priziv bil je zavržen.

Železniške tatvine.

Maribor, 21. oktobra. 34-letni Franjo Horvat, pomožni delavec južne železnice v Studencih pri Mariboru, bil je iz lasti železnice pokradel več vagonjskih predmetov v skupni vrednosti 172 kron. Njegova žena je seveda vedela, da so ti predmeti last železnice. Ignac Horvat bil je na 4 mesece, njegova žena pa na en mesec ječe obsojen. Seveda je prišel obsojenec ob službo.

Politični proces v Bolgariji.

K.-B. Sofija, 21. oktobra. Proces pokupljenja bivšega ministra Ghenadijeva in tovarišev, ki se je dne 6. septembra pred vojno sodnijo pričel, bil je danes dokončan. Ghenadijev bil je zaradi veleizdajstva na 10 let, vsi drugi soobtoženi bivši člani so branje ter oni obtoženci, ki niso bili trgovci po poklicu, bili so na 8 let prisilnega dela obsojeni. Obtoženi trgovci so bili oproščeni. Ghenadijev je medtem na zastrupljenju krvi težko obolel, ki je nastopila po operaciji nekega karbunkla.

O izdelovanju olja in grozdnih peček in bučnih jedere

poroča gospod ravnatelj Zweifler v letnem poročilu deželne sadje- in vinorejske šole v Mariboru za šolsko leto 1914/1915 sledeče:

1. Uporaba grozdnih peček.

Centrala za olje in mast na Dunaju je dala na razpolago na prošnjo mariborske družnice c. k. kmetijske družbe 3000 kil grozdnih peček za izdelovanje namiznega olja in jih dala v dobro urejen mlin za izdelovanje olja v bližini Maribora. Sadje- in vinorejska šola je tudi vposlala v mlin 350 kg lastnih, dobro očiščenih in posušenih peček grozja ter poroča na podlagi dobljenih izkušenj:

Dan za dnevom dobljene tropine je pustil delavec skozi mrežo, da se sprijete kepe tropin razdrobijo in peclje odstranijo. Nato se tropine razgrejejo v tanki plasti na zračnem prostoru in večkrat obračajo, da se jih ne loti plesen. Že med stiskanjem in zlasti po prešljanju se spustijo medtem že prežareče tropine skozi pet milimetrov gosto sito, da odstranimo od pečk luščine (kožo) jagod in morebiti še zaostale peclje. Pečke so se posušile v sušilnici za sadje in končno očistile na veterem mlinu; prah, lahke, nezrele pečke in luščine so se skoro dale popolnoma odstraniti. Tako pripravljene pečke so se dale nato v mlin.

Predstojeca dela vzamejo dosti časa; otežkočujojo in podražijo izdelovanje olja.

Iz 350 kg pečk se je dobilo 18 litrov olja in 290 kilogramov pogač ali prg. Mlinar je zahteval za delo 28 K, kar je veliko, kajti stroški znašajo potemtakem 8 K za 100 kil peček ali 1 K 55 v za vsak liter olja. Dobilo se je iz peček le pet odstotkov olja, kar je jako malo. Z ekstraksijskim postopanjem se množina olja da približno podvojiti, toda za to je treba posebnih naprav, ki se ne bi izplačale za izdelovanje olja v malem. Tudi še ni rešeno vprašanje, ali bi ne izgubilo tako dobljeno olje na svoji dobroti.

Pogače vsebujejo glasom preskušnje, katero je izvedel na tukajšnjem deželnem kmetijsko-kemičnem preskuševališču ing. kem. Czack:

vode	1498 odstotkov
surovega vlakna	4377 "
proteina	985 "
tolšče	691 "
dušika prostih eks. snovij 1994 "	
rudinskih snovij (pepela)	455 "
Po Königu 535 krmskih enot.	

Olje ima rujevozeleno barvo in je toraj glede barve in okusa slično bučnemu olju, toda na vsak način zastaja g'de dobrote za njim. Prge so temnorjave in se dajo v mlinu za drobljenje zrnja kaj lahko razdrobiti.

osebno. Mir. oster f.

poljene pogache izgledajo kakor kavini pridatki. Ko smo opazovali na zavodu, žrejo svinje rade take teleta pa le, če te vrste pogache pomešmo z otrobi. Stroški izdelovanja tega olja so:

1. Za 350 kil peček, koje plačuje sedaj centrala	70 K
2. in mast z 20 vinarji kilo	28 „
2. plača mlinarju	98 K
skupaj	290 K
Odračuna se vrednost 290 kil prg po 20 v.	58 „
ostane toraj	40 K

Liter olja je toraj povzročil zavodu samemu 2 K stroškov.

V normalnih časih, ko so cene za olje mnogo nižje, dandanašnji in se plačuje za liter dosti boljše olja 1 K 50 v do 1 K 60 v, pa ne moremo nikar govoriti o tem, da se izplača izdelovanje olja iz bučnih peček, če peček kot takih sploh ne jemljemo. Za to pa moramo jemati ozir na izdelovanje, ki ne stane nič manj nego sploh znaša kupnina olja.

V obratih pa, kakor recimo pri malem posestniku, slednji dobi pri nas po stari šegi in nastojni nekoliko tropin — bi se pač lahko izdelovalo olje, ker se stori vse delo, ki je potrebno, da napravijo pečke za mlin, le tako o priliki. Zlasti se pača tam, kjer iz tropin kuhajo žganje ali delajo to pijačo. V tem primeru izkoristimo tropine v to, da so vrhovi in z odbiranjem peček, ki je sicer tudi malo pri svežih tropinah, še vnovič izkoristimo te.

V nekaterih pokrajinah naše kronovine, kakor na primer v okraju Ivnic, pri Ligistu in po drugih krajih, resnici tudi izdeluje iz grozdnih peček olje. V splošnem bo — kakor že rečeno — izdelovanje olja iz bučnih peček težko dobilo posebno gospodarsko važnost, če se ravno v vinorodnih krajih pridelujejo buče, od nekdanj z mnogo večjim uspehom izdeluje buče.

2. Izdelovanje olja iz bučnih jederc.

Neobsejani prostori v zelenjadniku in prosta mesta resnici so bili za rejni s koščicami buč. Koščice so posebne vrste, so namreč brez luščin. Zasajeno polje merilo 13 arov in je dalo 61 kil koščic brez luščin. Samoobsebi je umljivo, da se je dobilo tudi dosti olja iz svinje, saj so tikve znane kot dobra jed za svinje. Na priprosto urejenem mlinu se je iz 61 kg je pripravilo 22 litrov olja in 29 kil prg. Dobilo se je 36% olja, kar je gotovo vredno, da se povdarja, če smo dali preiskati na tukajšnjem kmetijsko-ekonomskem preskuševališču. Vsebujejo pa:

15 — odstotkov	
ovrega vlakna	522 „
ovrega proteina	5075 „
ovrega tolsche	1020 „
ovrega prstih ekstraknih snovi	1038 „
ovrega belinskih snovi (pepela)	845 „
ovrega vrednostij po Königju	13203 „

Kakor razvidimo iz predstojajočih števil, so te polje dobro močno krmlilo in piča za podroje, ki zlasti daje velike vsebine proteina in tolsche daleč nad druge pogache iz grozdnih peček. Te prge toraj lahko uporabimo najmanj dvakrat do trikrat višje nego prge iz bučnih peček. Ako upoštevamo vrednost buč za krmlilo in lahko dobivanje jederc iz njih, lahko vzamemo tudi jederca tam, kjer prideluje posestnik sam buče.

Cratniceanu.

Penzijonirani general Cratniceanu, eden naših vojnih hujšakačev v besedi in pisavi avstro-ogrsko, bil je po rumunskih poročilih na vseh koncih imenovan za šefa rumunskih generalov.

General Cratniceanu.

Skupaj generalnega štaba. Sodilo se je v rumunski izdajalec, da bude možakar takoj goval. Medtem pa je bil že parkrat grozno tepen. In v kratkem menda rumunska armada ne bude potrebovala nobenega generalnega štaba in nobenega šefa, ker bude naša izginila kakor belgijska, srbska in avstro-ogrsko armada. Vkljub temu prinašamo izdajalskega hujšakača Cratniceanu.

s prav malim zneskom, morebiti s 40 vin. do 1 K. Na- glašamo pa, da imamo tukaj v mislih takozvane koščice brez luščin, katerih toraj ni treba luščiti. Razven sušenja in očiščenja nimamo toraj drugače prav nobenega posla z njimi. Vrednost prg lahko določimo s 40 vin. za 1 kg.

Na podlagi zgoraj navedenih števil in plače mlinarju znašajo stroški za olje:

1. Vrednost jederc 60 kil po 40 vin. K 24—
2. plača mlinarju za 22 litrov olja po 20 v. „ 440
3. plača mlinarju za 9 komadov prg po 30 vin. (za kilogram) 270
4. plača za delo 4—

skupaj K 3510
Odšteje se vrednost prg, 29 kil po 40 vin. „ 1160
ostane K 2350

1 liter olja povzroči toraj zavodu samemu 1 K 7 vinarjev stroškov.

Ako pa vzamemo za preračunavanje ceno neoluščenih koščic z 80 vinarji za kilogram, kakor jih sedaj plačuje centrala za olje in mast, upoštevamo nadalje tudi to, da se iz njih ne dobi toliko olja in prge nimajo take vrednosti, znašajo stroški izdelovanja primerno več; nikakor pa ne prekorajajo zneska 2 K od litra olja.

Cena o času tega poročila je bila dosti višja.

Razno.

Živinski in svinjski sejmi v Ptuj zopet otvorjeni. Kakor znano, je izbruhnila pred nekaj časom v nekaterih krajih ptujskega političnega okraja nevarna kužna bolezen na gobcih in parkljih. Prizadevanju merodajnih činiteljev se je posrečilo, da se je ta bolezen ne samo omejila, marveč tudi popolnoma odpravila. Vsled tega so tudi vsi živinski in svinjski sejmi v Ptuj zopet dovoljeni in se vršijo tako, kakor pred izbruhom bolezni. Svinjski sejmi se vršijo v Ptuj vsako sredo, živinski sejmi pa vsak drugo torek. Prihodnji živinski sejem bude dne 7. novembra, prihodnji svinjski sejem dne 2. novembra. Opozarjamo cenjene živinorejce in kupce na to in upamo v interesu domačega gospodarstva na mnogobrojno udeležbo.

Kmetice, pamet! Nimamo navade, da bi medene besede govorili, kadar nam tiči grenkost v srcu. Tudi nam ni treba dokazovati, da smo že skoraj več kot 15 let zastopali prave kmetijske interese naših pokrajin. Hujskati zna pač vsaka „šlapa“ ali nam se ne gre za hujskanje. Mi potresujemo sedanji vojni položaj tako, kakor je v resnici. Mi ne skrivamo ničesar in mi se tudi ne bojimo resnice povedati. Ko bi bili vsi kmetje-možje doma, bi nam gotovo priznali, da imamo prav. Žal, da imajo zdaj — zlasti pri ženskah — gotovi hujšakači izredno veliki vpliv. Izpregovorili bi danes radi celo vrsto stvari; ali razne okoliščine, ki se jih v sedanjih razmerah niti omeniti ne sme, brez da bi tu ali tam gotovo nervoznost povzročile, nas obsojajo v molk. Časopis bi moral dandanes imeti pravzaprav le to-le vsebino: — — — — — !!! Pa pustimo to, kajti drugače bi znale celo te črte izginiti, kakor so v našem listu že izginili članki, ki smo jih v „Straži“ in „Slovenskem gospodarju“ čitali. Povedati bi imeli danes le kmetičam par stvari. V zadnjih časih smo n. p. opazovali pri mestnih trgovinah, da se tam v gotovih urah in dneh zbira celo množina kmetijskih žensk, ki čakajo s karto in denarjem na to ali ono blago. Zlasti pri sladkorju se to opazuje. Gotovo privoščimo tudi mi kmetičam in njihovim družinam sladko kavo. Pred nekaj leti sicer na kmetih ni noben vrag povprašal za strupeno kavo. Vsakdo je bil tam s kako mlečno jedjo zadovoljen in zasmehovali so meščane, ki so si svojo cikorkino čorbo oslajali z belim sladkorjem. Žal, da so na kmetih danes to neumnost posnemali in da se danes trgajo za drago kavo in sladkor, kakor vrag za verno dušo. V mestih bi bilo mnogo ljudi, ki bi Boga na kolenih hvalili, ako bi zamogli namesto kave svoji deci mleka ali žgancev dati. . . . Pri mestnih trgovinah pa stoji dandanes na stotine kmetijskih žen, ki čakajo od ranega jutra pa do večera na pol kile cukra. Doma jim delo zaostaja, — to jih nič ne briga! Doma jim ostaja deca brez nadzorstva, — to jih ne boli! Doma jim zanemarljivo gospodarstvo, katerega ne more v vojni stoječi mož nadzirovati. Vse to je gotovim ženskam deveta briga. Za en „kofetek“, za en

„cukrček“ zapravljajo čas. In čas je danes denar, je več kot denar in več kot zlato. . . . Kmetice! Vaši možje se bodejo po zmagovito dokončani vojni vrnili in vprašali vas bodejo: Kaj si napravila iz mojega posestva, iz moje očetnjave, iz moje nedolžne dece? . . . Vse to je treba pomisliti in — brez hujskanja premisliti! Zabavali se bodedo pozneje; danes pa je treba upoštevati, da je vsaka ura izgubljenega dela pravo izdajalstvo na tisti domovini, katero branijo kmetijski možje s svojo srčno krvjo. To smo hoteli povedati za danes. Prihodnjič še več, pa brez ozira na zamerne posameznikov!

Iz bojnega polja nam pišejo: Severno bojišče, dne 18. oktobra 1916. Velecenjeni! Iskrene pozdrave g. vodji in vsem pletarjem državne in deželne pletarske družbe v Sv. Barbari v Halozah —

iz daljne prav mrzle gore, kjer zdrav sem in dobro mi gre. . . . Pozdrave pošilja Vaš zvesti prijatelj Barbarčan Joh. Jerence, L. G. k. u. k. B.-Abtlg. 11, Etappenfeldpost 260.

Iz bojišča se nam piše: „Dragi „Štajerc“! Tudi mi train-vozniki ti moramo naznaniti našo vojaško službo. Mi noč in dan vozimo pijačo in jedila, da našim vojakom ni nobena sila; vi vojaki pa le pogumno naprej, da hitro potirate sovražnega Italijana nazaj. Ti pa, dragi „Štajerc“, pridno prihajaj k nam, in te prosimo, prinesi nam kmalu od ljubelega mira kaj, da se vrnemo v naš ljubi domovinski kraj, kjer prebivajo naši ljubi. Pozdravljamo vse naše žalostne žene in otročičke. Train-vojak Furlan Franc, Dobova pri Brezicah; Franc Pečnik iz Dol. vasi pri Artičah; Jozef Kukovica pri Brezicah; Franc Trstenjak, Grabonos pri Sv. Juriju na Ščavnici; Jozef Slana, Sv. Križ pri Ljutomeru; Martin Čolnik v Drakovcih; Franc Kolednik v Medribniki št. 7, sv. Barbara v Halozah.

Subvencionirane bike se ne sme rekvirirati. C. kr. kmetijska družba opozarja okrajne odbore, občinska predstojništva in lastnike subvencioniranih bikov, da ne smejo oddajati subvencioniranih bikov — in sicer tudi ne potom rekvizicije — pred pretekom dveletne rejne dobe ali pa sploh pred potekom še nadaljnjega leta, če se je bikorejcu priznala posebna nagrada za to, da obdrži bika za plemenitev še nadaljnjo leto.

Mariborski prostovoljni strelci. Gosp. Franc Fasching, v miru mariborski učitelj in zdaj bataljonski adjutant prostovoljnih strelcev na bojišču, piše g. direktorju Philippeku glede mariborskih strelcev med drugim takole: „Mladeniči so v resnici veliko storili. Tako na primer vrgla sta dva „švarma“ strelcev (24 mož) en italijanski bataljon. Doslej je bilo 58 strelcev dekoriranih.“ Pač častno za našo spodnještajersko mladino!

V konkurz je prišel mariborski špecerjijski trgovec Karl Kasimir. Za konkurznega komisarja je bil imenovan dež. sodni svetnik dr. G. Wokaun, za oskrbnika mase pa odvetnik dr. Fritz Juritsch.

Izmišljeni rop. Iz Središča se poroča: Barbara Kirič iz Huma je izgubila par čevljev. Da ne bi bila od svojecev kaznovana, povedala je, da je bila od neznancev napadena in oropana. Orožniki so seveda kmalu dognali, da se je deklina lagala in so celo zadevo ormožki sodniji izročili.

Kamenje proti brzovlaku. Pred kratkim je nekdo na progi Ponikva-Grobelno na popoldanski brzovlak vrgel veliki kamen, ki je eno okno prvega razreda razbil, brez da bi koga ranil. Orožniki zasledujejo storilca.

Srebrna poroka. Dne 26. t. m. praznoval je vrli naš somišljenik odvetnik gosp. dr. G. Delpin s svojo splošno spoštovano soprogo srebrno poroko. Čestitamo paru prav iskreno!

Odlikovanje od Rdečega križa. G. Martin Murschetz, gostilničar in posestnik v Strihovcu pri Št. Ilju (Slov. gor.) bil je za svoje nabiralno delovanje v prid „Rdečega križa“ z bronasto častno medaljo odlikovan. G. Murschetz je vrli naš somišljenik in mu priskrbo čestitamo.

Železničarjeva smrt. Iz Maribora se poroča: Dne 22. t. m. našli so kondukterja

Karla Jereba nedaleč od mariborskega železniškega mostu mrtvega ležati. Od desne roke so bili prsti odtrgani, na glavi pa je imel smrtno rano. Jereb se je hotel v službo podati, šel pri temu čez železniški most in ga je ena tamošnjih lokomotiv prijala ter usmrtila.

Ponesrečeni napad na ameriškega predsednika. K.-B. poroča iz Londona z dne 21. oktobra. „Central News“ poročajo iz Novega Yorka, da je včeraj neki mož, ki je imel pri sebi en nož in eno steklenico z neko tekočino, skočil na avtomobil predsednika Wilsona. Mož, o katerem se sodi, da je duševno moten, bil je dol vržen in aretiran.

Kako se poklada divji kostanj? V Porenju na Nemškem že od nekdaj pokladajo divji kostanj vprežnim in klavnim volom. Konji in svinje divjega kostanja prav rade ne marajo, ker ima nek poseben grenak okus. Če se poklada kravam mlekaricam, ima baje mleko neprijeten okus. V malih množinah pa se tudi kravam lahko poklada zdrobljenega divjega kostanja. Kostanj se zdrobi surov na sadnih mlinih ali pripravah za rezanje repe in korenja. Ker vsebuje divji kostanj skoro polovico vode, se hitro pokvari, ako leži na velikem kupu. Najbolje je, ako se kostanj razgrne na lesenem podu ali pa se ga v krušni peči nekoliko posuši. Kostanjev zdrob se mora po dva dni pustiti v vodi; s tem se izgubi nekoliko svojega grenkega okusa in služi pozneje kot izborna in lahko prebavljivo krmilo za svinje in konje. Surov divji kostanj ima približno toliko redilnih snovi kot ječmen, posušen pa ima redilno vrednost kot koruza. Svinje baje po krmljenju divjega kostanja prav izborno debelijo.

Kardinal Mercier, znani belgijski dušni nadpastir, ki se ima le milosti nemške vlade zahvaliti, da ni bil že davno obešen, pričel je zopet rogoviliti. Izdal je novi „pastirski list“, ki se ga že čita raz belgijskih prižnic. Ta list je še bolj hujskajoč, kakor vsi prejšnji. Govori tam o „mesarjenju“ v Armeniji in objavlja molitev na „angelja-varuha“ naših sovražnikov. Ves pastirski list je popolnoma v duhu sovraštva in hujskarije spisan. Celo neki belgijski župnik je izjavil, da zamorejo taki spisi ljudstvo le vznemirjati in razburjati. Skrajni čas bi pač bil, da bi nemški gubernier tega duhovniškega hujskača, ki zlorablja cerkev v svoje politične namene, brez ozira na njegovo visoko dostojanstvo neškodljivo napravil.

Filipescu — žrtev zeppelinkega napada? Pred kratkim smo poročali, da je umrl bivši romunski minister Filipescu, eden največjih agitatorjev za vojno proti Avstro-Ogrski. Zdaj poročajo nemški listi, da je Filipescu ubila ena bomba, ki so jih nemški zeppelinji zmetali 16. septembra na Bukarest. Ta bomba je namreč padla na uredništvo časopisa „Epoca“. Eden urednikov je bil tako težko poškodovan, da so ga morali odnesti v bolnico, Filipescu, ki je bil v sosedni sobi, pa je eksplozija tresčila ob zid. Bil je že bolan na srcu, ta nezgoda pa je nanj tako vplivala, da je čez nekaj časa umrl.

Vojno-poštni promet s paketi je odslej tudi k vojnopoštnemu uradu šte. 168 dopuščen; vstavljen pa je k vojnopoštnemu uradu šte. 89.

Ogenj. V stanovanjski hiši posestnika Sebastijana Hofgartner v Zellachu na Korškem nastal je ogenj, ki je vpepelil poslopje, vso pohištvo, življenska sredstva in obleke. Prebivalci so si zamogli komaj življenje rešiti. Škode je za 5000 kron, zavarovalnina pa znaša le 3000 kron.

Vstavljeno razpošiljanje jabolk. Izšla je naredba, po kateri je razpošiljanje svežih jabolk iz upravnega okrožja ene politične deželne oblasti po železnici ali parniku vezana na transportno dovoljenje politične okrajne oblasti.

Zastrupil se je na Dunaju 28-letni Hans Meißner iz Maribora. Nesrečnež je bil duševno bolan.

Veliki požar. V Zaveih pri Ptuj izbruhnil je pri posestnici Ani Potočnik v gospodarskem poslopu ogenj, ki je poslopje

z vso zalogo mrve in slame vpepelil. Tudi 7 svinj in 30 kokoši je zgorelo. 4 kosov govede je bilo tako opečenih, da se jih je moralo drugi dan zaklati. Tudi več gospodarskega orodja in en voz bil je od ognja uničen. Posestnica ima za 5000 kron škode, medtem ko je le za 640 kron zavarovana.

Smrtna nesreča. Iz Maribora se poroča: Te dni našel je neki železniški čuvaj sredi v tunelu pri št. 11 ju mrlca nekega vojaka, kateremu je zgornji del glave manjkal. Komisija je dognala, da je mrtvi 45-letni črno-vojniški infanterist Simon Zillinger iz sv. Jurja ob Pesnici, ki je pri 47. inf. regimentu služil. Kako je revež ponesrečil, se ni moglo dognati.

Razne dopisnike iz Pole opozarjamo, da nam zdaj ni mogoče, gotove nam vposlane dopise in pritožbe objavljati. Radi bi prijateljem ustregli, ali to žalibog ni v naši moči, ker je objavljanje takih stvari strogo prepovedano. Prišli bodo časi, ko se bode smelo tudi o teh zadevah govoriti. Za sedaj pa moramo vsi skupaj potrpeti.

Cene krompirja. Občinski svet v Ptuj je imel preteklo sredo pod predsedstvom župana g. Ornič redno javno sejo, v kateri se je m. dr. tudi o preskrbi prebivalstva z neobhodno potrebnimi življenskimi sredstvi govorilo. Pri temu se je opozarjalo zlasti na čudovite cene pri krompirju. Glasom od višje oblasti določenih cen sme namreč kmet za krompir zahtevati le 9 h pri eni kili, prekupec pa 19 h!!!! To je pač čudovito razmerje. Občinski svet ptujski se je potegnil za kmete in je naročil v posebnem sklepu županu Ornič, da naj z vsem svojim vplivom pri merodajnih oblastih posreduje, da se nakupna cena krompirja pri kmetu dvigne od 9 na 12 h, oziroma da se sme kmetu, ki pripelja krompir v mesto, vsaj za voznino plačati še 3 h. To bi bilo pravično! Kmet naj dobi več za krompir. Upamo, da se bodejo i slovenski poslanci in drugi merodajni činitelji za to stvar zanimali. Mestnemu svetu ptujskemu pa gre v imenu kmetov vsa zahvala!

Izpred sodišča v Ptuj. Pred tukajsnjo okrajno sodnijo sta se imela zagovarjati znani ptujski čevljar Pavlinič in njegov pomočnik Vesjak zaradi prav nečedue zadeve. Vesjak je namreč od nekega vojaka „kupoval“ — seveda po prav nizki ceni — erarične podplate. Te je potem njegov mojster poceni kupil, izdeloval in čevlje prav drago prodajal. Stvar je tokrat za oba še precej milostno izpadla. Čevljar Pavlinič bil je namreč obsojen na 200 kron denarne globe, njegov pomočnik Vesjak pa na en teden zapor. Mislimo, da bosta zdaj vedela, da so taki skrivni „kšefti“ prepovedani...

Gospodarske.

Letni in živinski sejni na Štajerskem.

Sejni brez zvezdic so letni in kramarski sejni; sejni zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejni, sejni z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske seje.

Dne 28. oktobra v Mauritzen, okraj Frohnleiten; v Koprivnici**, okr. Kozje; v Gleisdorfu; v Windisch-Hartmannsdorfu, okr. Gleisdorf; v Judenburgu; pri št. Janžu n. T.**; okr. Oberzeiring; na Muti**, okr. Marneperk; v Gaishornu, okr. Rottenmann; v Slovenski Bistrici**; v Cmureku**; pri Sv. Tomažu**, okr. Ormož; v Fürstenfeldu**; pri Sv. Štefanu**, okr. Kirchbach; pri Sv. Lovrencu**, okr. Bruck; v Gleinstätten, okraj Arvež; v Brežicah (svinjski sejem); v Waldu**, okr. Mautern; pri št. Jurju na južni žel.**; okr. Celje; v Gornjemgradu**; v Voitsbergu**; pri Sv. Petru**, okr. Oberwölz.

Dne 29. oktobra v Kambergu, okraj Graška Okolica.

Dne 1. novembra v Palfau, okr. St. Gallen.

Dne 2. novembra v Deutschlandsbergu**; v Eggersdorfu, okr. Gleisdorf; v Breitenfeldu, okr. Feldbach; pri št. Vidu**, okr. Lipnica; pri Allerheiligen, okraj Kindberg; v Imenem (svinjski sejem), okr. Kozje; v Gradcu (sejem s klavno živino in konjski

sejem); na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Lučanah (sejem z drobnico), okr. Arvež; v Ptuj (svinjski sejem).

Dne 3. novembra v Pišecah**, okraj Brežice; pri št. Ožbaltu**, okr. Oberzeiring; v Rogatecu (svinjski sejem); v Gradcu (svinjski sejem).

Dne 4. novembra v Stein na Anič, okr. Gröbming; v Ponikvi**, okraj Šmarja pri Jelsah; v Konjicah*; v Brežicah (svinjski sejem).

Dne 6. novembra v Wundschuh**, okr. Graška Okolica; v Ligistu**, okr. Voitsberg; v Brežicah**; pri Sv. Magdaleni, okr. Hartberg; v Knittelfeldu**; pri Sv. Lenartu v Slov. gor.**; v Celnici**, okr. Maribor; pri Sv. Vidu pri Ptuj**; v Feldbachu**; v Stainachu**, okr. Irdning; v Pichelnu, okr. Bruck; pri št. Janžu, okr. Arvež; v Wolfsbergu**, okr. Wildon; v Kindbergu**; pri Novi cerkvi**, okr. Celje; v Rečici, okraj Gornjigrad; v Murau.

Dne 7. novembra v Celju; v Ptuj (konjski, govejski in sejem z žrebeti); v Radgoni*; v Ormožu (svinjski sejem); v Gradcu (sejem s porabno živino).

Zadnji telegrami.

C. k. kor. in brz. urad.)

Avstrijsko poročilo.

K.-B. Dunaj, 26. oktobra. Rusko bojišče. Južno od Predeal-prelaza prodirajo honvedske čete uspešno. V gorovju Bereczk očistili so Bavarci obmejne visočine. V Potrusu so naše čete, boreče se že na rumunski zemlji, sovražnika zopet na raznih točkah vrgle. — Italijansko bojišče. Na kraški visoki planoti in v Vipavski dolini ljuti artilj. ogenj. Sovražni oddelki so bili z ročnimi granatami zavrtnjeni.

Nemško poročilo.

K.-B. Berlin, 26. oktobra. (W.-B.). Zapadno bojišče. Ob Sommi ugodni boji. Severno Verduna so Francozi zasedli goreči Douaumont. — Balkansko bojišče. Rumuni so veliki donavski most pri Cernavodi razstrelili. Letalci so obmetali rumunske kolodvore z bombami.

Loterijske številke.

Gradec, 25. septem. 1916: 75, 31, 88, 68, 83. Trst, 18. oktobra 1916: 89, 83, 31, 20, 40.

Pridni prodajalec

in pridni, zmožna tudi slo-
čedni **učenec**, venščine, sprej-
meta se takoj pri A. F. Hickl, manifakturna
trgovina v Ptuj.

tem);
ez: v
okraj
ring:
svinj-
nizi*,
narje
injski
uh**,
toits-
okr.
nartu
pri
Stai-
ruck:
gu**
l: v
Ptuju
Rad-
adcu

Sida-umetni med
umazanje kruha. En pos-
tas bode o temu prepi-
Prihujen tudi kot pri-
na za močnate jedi. Napravi
cene temne vrste moke
prehvalive. Prepreči ze-
ležave itd. En zavojček
35 vinarjev. Se dobi pri
posiljalnici Jos. Berdajs v
Ptuju, Zelarska ul. 18 in
na pošti 12 zavojčkov
za 4 krone. 428

pravega kostanja
tuje po najboljših
nah Alex. Rosen-
ng. Gradec, Ahnen-
straße 22. 426

Konja
lahko voznjo brez
pake, kupi vrtnar-
podjetje Ogrisev,
Maribor. 425

**epa jabolka in
hruške**
amizno sadje) kupi
ef Strobl v Stern-
thalu. 427

lato sem dal za železo!"
so v tem velikem času mnogi reči, ki so domovini žrtve
žali. Pa tudi žrtve, ki so jih morale solidne trgovine svojim
kupcem prinašati, se ne
sme o nizko ceniti, ako se
pomisli, kako težko se je
zamoglo marsikatero po-
trebno blago preskrbeti.
Tako se je zaradi morske
zatvorbe in velikih vojaških
dobav zlasti voljno težko
dobilo in se jo je moralo
ogromno visoko plačati.
Vkljub temu je stara reno-
mirana trdnja Miklauc svo-
jim kupcem vsa potrebna
oblačila brez odmora oo
tako nizkih cenah oddajala,
da je zato mnogostevilno
zahvalnih pisem dobila.
Tudi zanaprej so v zalogi
trajni kakovosti: perilo za
dele, dame in otroke, namizni pri-
servijete, mizne in posteljne
perilo, ruhe, zimsko perilo, nogavice, telovniki,
rokavani, Figaro-, Seelenwärmer-, delavski plašči, predpa-
kluze, otroške obleke, obleke za gospode in dečke, hlače,
plašči, površniki, vremenski plašči, plašči za dame in de-
kleta, krila, jakne, pelerine in vsa druga oblačila.

Štediti je zdaj važneje nego kdaj poprej!
ne kupujte kakšne navidezno cene obleke, plašče, perilo itd.,
ko kratki rabi razpadejo, marveč res ceno, trajna dobro blago
od Miklauca. 393

Zahtevajte zastoj le franko ilustrovani cenik.
R. Miklauc, Ljubljana št. 357.
posiljalna hiša
en-gros-razprodaja trgovcem, krošnjarjem in obiskovalcem
sejmov za dobro blago.
4 filijalke, 16 skladišč in delavnic.
izvoljeno 1869. Nobeno bazarsko blago!

Meščanska parna žaga.
Na novem lentnem trgu (Lendplatz)
v Ptuju zraven klalnice in pinarske
hiše postavljena je parna žaga vsakomur
v porabo.
Vsakomur se les hlodi itd., ter po zahtevi
tako razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam
oblati, vrtati, spahati i. t. d.

**Judska kopelj mestnega
kopališča v Ptuju.**
Čas za kopanje: ob delavnikih od 12.
ure do 2. ure popoldne (blagajna je od
12. do 1. ure zaprta); ob nedeljah in
praznikih od 11. do 12. ure popoldne.
Kopeli z vročine zrakom, uarce ali
„Brausebad“ z rjubo K-70

Viničar
z nekaterimi delav-
skimi močmi se išče
za Schwabov vino-
grad v Stadtbergu
pri Ptuju. Vpraša se
v trgovini Schwab v
Ptuju, Hauptplatz.

Čaj
ki ne potrebuje sladkorja ako
se pridene ko zavre čaj, „Sida-
medeni prašek“ ali pa „Sida-
limonadni prašek“, 2 do 3 kavne
žlice Sida-praška na kozarec
čaja. 1 zavojček „medeni“
stane 35 vin. in „limonadni“
prašek pa 40 vin. Po pošti se
posilja najmanj 12 zavojčkov
po povzetju. Za otroke jako
priporočljivo. Neobhodno po-
trebno za vojake, izletnike in
za domačo rabo. Razpošiljal-
nica Jos. Berdajs, Ljubljana,
Zelarska ulica 18. Za prekupe
in trgovce pri večjem naročilu
pôpust. 429

Proda se
en srednje veliki sko-
raj nov voz za voznjo,
kolesa vozov, konjska
oprava, 2 veliki vozni
lojtri, en plug in eno
veliko železno peč,
pri Weßely, Ptuj, Ana-
stasius-Grünstr. 15.

Kdor hoče svojem na bojišču s posebno praktičnim
ljubavnim darilom
veliko veslja pripraviti, ta naj naroči mojo ceno 430
vojno garnituro
obstoječo iz sledečih, za vsacega vojaka neobhodno potrebnih rab-
nih predmetov:
1 armadna ura na napestnik z radij-cifernico, ki sveti ponoči,
s 3-letno garancijo;
1 vojaška žepna svetilka z baterijo, elektr. luč v žepu, naj-
boljši fabrikat;
1 aparat za lastno raziranje v elegantni izpeljavi, z rezervno
klimo;
1 vojni žepni užigalnik, takoj ogenj pri vetru in dežju, brez
bencina;
1 pero (Füllfeder), piše vijoletno brez črnila, brez svinčnika, se
le v vodi namoči;
1 vojaški žepni nož, solniško jeklo, 2 klinji in priprava za od-
piranje steklenic;
1 vojna denarnica iz juhte-imitacije, se praktično in varno zapre-
Ti predmeti bi posamezno kupljeni 35 kron stali; zaradi ve-
like zaloge odda am kompletno vojno garnituro, vse goraj popisane
predmete za le 20 kron proti povzetju (pri vojni
pošti denar naprej).
JAKOB KÖNIG, Dunaj III./251, Löwengasse Nr. 37a.

Kundmachung.
Infolge Erlöschens der in Be-
tracht kommenden Tierseuchen sind
die
**Schweine- und
Viehmärkte
in Pettau
wieder offen**
und werden wie vor der Sperre ab-
gehalten.
Pettau, 24. Oktober 1916.
Das Stadtamt
JOS. ORNIG e. h.
Bürgermeister.
431

Armadne ure na napestnik
natančno regul. in repasirane, nikel ali jeklo K 12, 16,
20. Z radij-svetilnikom K 16, 20, 24. V srebru K 18,
24, 28. Z radij svetilnikom K 30, 36. Srebrna ura na
napestnik K 30, 36, 40. 3 leta garancije. Razpošilja po
povzetju, izmenjava dovoljena ali denar nazaj. Prva fa-
brika ur Hanns Konrad, c. in k. dvorni liferant, Brūx
št. 1503 (Češko). Glavni cenik zastoj in poštne prosto.

Slab posluh,
šumenje v ušesih, neprirojeno gluhost, mo-
kroto v ušesih odpravi hitro in sigurno
fluid za posluh Oton
post. zavar. Vsak dan zahvalna pisma. Cena
originalne steklenice K 4— s poštnino. Inst.
Sanas, Dunaj VII., Lerchenfelderstrasse 125 343

Razglas.
Vsled ugasenja v poštev pri-
hajajočih živinskih kug so
**svinjski in živinski
sejmi
v Ptuju
zopet odprti**
in se vršijo kakor pred zatvorbo.
Ptuj, 24. oktobra 1916.
Mestni urad
JOS. ORNIG l. r.
župan.

**Mestna hranilnica v Ptuju
sprejema**
do preklica vsako nedeljo in
vsak praznik od 9. do 11. ure
dopoldne vloge.
Ravnateljstvo.

Neuničljivo

je kolesje Suttnerjevih ur, kajti sestavljeno je le iz najboljšega materiala najskrbnejše. Dobra Suttnerjeva ura traja pri večem ravnanju z njo dalje nego tri navidezno „cene“ bazarske ure.

Stev. 1316. Lepa ura na pendelj	K 10-50
1325. Ura na pendelj, gre 14 dni	20—
1360. Lepa stenska ura	4-80
1376. Fina ura kukavica	17—
1203. Dobra ura-budilnica	3-50
1204. Ura-budilnica s kazalcem za datum	5—
1216. Fina ura budilnica	7-80
410. Roskopf-žepna ura, nikel	4-10
513. Tula-nikel-ura, dvojni mantelj	9-80
1512. „Zenith“-nikel-ura, 15 rubisov	26-25
781. Srebrna Tula-ura, dvojni mantelj	21—
1546. Usnjati zapestnik s srebrno uro	17—
916. Srebrna verižica, masivna	3-20
989. Srebrni privesek, masiven	1-50
1022. Srebrni rožni venec	5-70
114. Doble zlata vratna verižica	5-80
463. Doble zlati križec	1-50
212. Srebrni prstan z lepim kamenjem	1-20

Razpošiljatev po povzetju ali naprej-pošiljati denarja. Za kar ne dopade, denar nazaj.

Tisoče ure za gospode in dame, verižice, prstanov, predmetov, za kič iz zlata in srebra dobite v bogato ilustriranem krasnem ceniku, ki se pošilja zastojni in franko, krščanske svetovne razpošiljalnice

H. Suttner samo v **Ljubljani** štev. 701.

Firma nima nobene filijale. — Lastna fabrika ur v Švic. Svetovno znana vsled dobave najnatančnejših ur.

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepčanje krvi prot slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 2 K. Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 1-60 K, vel. stekl. 2-40 K proti kašlju, težki sapi itd. Čaj in pilule za čiščenje krvi à 80 vin. — Čaj proti gihtu 1-50 K. — Balzam za giht, ude in živce stekl. 1-50 K; izvrstno mazilo, ki odstrani bolečine. — Bleiburski živinski prašek à 1-50 K. Prašek proti odvajanju krvi v živalski vodi à K 1-60 — Izvirni strup za podgane, miši, ščurke à K 1-50. Razpošiljatev L. Herbst, apoteka Bleiburg na Koroškem. 46

Mestna posredovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung)

službe, učence, stanovanja in posestva v Ptuj

izvršuje vse vrste posredovanja najhitreje. Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Ura na napestnik z varstvom za steklo

Ura na zapestnik z usnjatim jermenom, velika oblika K 6—, radij K 10—, mali format K 10—, 12—, radij 15—, 18—. S prečijškim anker-kolesjem K 24—. Znamka Cyma K 30—. Omega 50—, radij K 10—, več, z varstvom za steklo K 2—, več. — Vojna ura z dobrim anker-kolesjem K 6—, la kakovost K 10—, pravo srebro K 20—. — žepne ure-budilnice K 24—, radij K 32—. — Primerni usnjati napestnik K 8—, posebej. Vojna budilnica, zanikana, 20 cm visoka K 8—. 3 leta garancije. Razpošiljatev le po vposlanju svoto z 1 K za zavo in porto franko po vsej Avstro-Ogrski in na bojišča po prvi zalogi

vojnih ur Max Böhnel

Dunaj IV., Margaretenstrasse 27/51. 287
Originalni fabrični cenik zastoj.

Resna ženitbena ponudba.

Mož, prikupljive zunanosti, v najboljših letih, milega značaja, vsestransko izobražen, vojašine prost, toda prišel v vojski (b) premoženje, išče gospodično ali vdovo z večjim posestvom, gostilno itd. — katera bo varčnega in dobrega go-podarja (olj vpoštevala kot denar, — za ženo. Pisma z naslovom in sliko, ki se žadno vrne, je vposlati pod „Srečna bodočnost 1916“ na upravo tega ista. 419

Kava 50% ceneja!

Ameriška štedilna kava, lepo dišeča, izdatna in štedljiva, 5 kg vreča za poskušnjo s potrebnim sladkorjem vred le K 26—. Po povzetju pošilja A. Schapira izvoz kave Galanta 490, Ogrsko.

Specharen und Schweinezüchter!

Die Specharenmärkte in Pettau begannen mit Oktober.

Alle Specharen und Schweinezüchter können ihre Schweine zu Markte bringen. Das Fleisch wird an Ort und Stelle verkauft, ebenso der Speck, welcher natürlich nur gegen die gesetzlichen Fettkarten abgegeben werden kann.

Jeder Vorkauf ist strengstens untersagt.

Die Specharenmärkte finden wie üblich jeden Freitag statt.

Stadtamt Pettau,

28. September 1916.

Der Bürgermeister
JOS. ORNIG e. h.

Gospodarska kava

iz Portorico in zdrobljene (Bruch) kave, saretosera in kavinega zdroba je izborna kava mešanica, izdatna, okusna in cena ena kila 5 kron samo pri

J. Müller, Gradec

Raimundgasse Nr. 12.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

Špeharji in svinjerejci!

Špeharski sejmi v Ptuj pričeali so z oktobrom.

Vsi špeharji in svinjerejci zamo-rejo svoje prašiče na sejem pripeljati. Meso se bode na lici mesta prodalo, istotako speh, ki se pa oddaja seveda le proti postavnim kartam.

Vsaka predprodaja je najstrožje prepovedana.

Špeharski sejmi se vršijo kakor običajno vsaki petek.

Mestni urad Ptuj

dne 28. septembra 1916.

Župan:

JOS. ORNIG l. r.

Grosse Fohlenmärkte in Pettau

7. November,
21. November,
25. November 1916.

Bei den letzten Fohlenmärkten wurden von 93 aufgetriebenen Fohlen 62 Stück verkauft und dabei für halbjährige Fohlen Preise von K 800 bis K 1800 erzielt.

Nachdem infolge Verlautbarung in den verschiedensten Zeitungen und in den Pfarrorten der Nachbarbezirke auch diese Märkte von Käufern aus Obersteier, Niederösterreich, Kärnten und Krain besucht werden dürften, werden die Pferdezüchter eingeladen, ihre Fohlen auf diese Märkte zu bringen.

Es werden schöne Preise erzielt Das Kaufen von Haus zu Haus ist verboten. (Hausierverbot).

Bezirksausschuß Pettau

am 4. Oktober 1916.

Der Obmann: JOS. ORNIG e. h.

Veliki sejmi z žrebeti v Ptuj

7. novembra,
21. novembra
in 25. novembra 1916.

Pri zadnjih sejmih za žrebeta se je od 93 prignanih žrebet prodalo 62; doseglo se je za polletna žrebeta cene od 800 do 1800 K.

Ker bodejo vsled razglasa v raznih listih in župnijah sosednih okrajev tudi ti sejmi od kupcev iz Zgornje Štajerske, Nižje Avstrijske, Koroške in Kranjske gotovo dobro obiskani, vabijo se konjerejci, da naj na te sejme svoja žrebeta pripeljejo.

Dosegajo se lepe cene. Nakupovanje od hleva do hleva je prepovedano (krošnjarska postava).

Okrajni odbor ptujski

dne 4. oktobra 1916.

Načelnik: JOS. ORNIG l. r.